

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 23.10.2024

Dilan KUNT AYAN
Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye madenler bakımından zengin, maden işletmelerinin oldukça fazla bulunduğu bir ülkedir. Buna rağmen ağır risk barındıran madencilik sektöründe çalışan işçilerin ve maden ocaklarının iş sağlığı ve işçi güvenliğiyle ilgili önlemlerin eksikliği, ölümlü maden facialarının sıklıkla yaşanmasına neden olmaktadır. Madenlerin hızla özelleştirilmesi, denetimlerin bağımsız ve yeterli olmaması, maden işletmelerinin güvenlik bakımından gerekli önlemleri almaması, iş güvenliği eğitimlerinin verilmemesi ve kâr odaklı çalışma modelleri, katliam gibi maden kazalarının yaşanmasının başlıca nedenleridir.

2014 yılında Soma'da yaşanan Maden Katliamında ihmaller ve ağır kusurlar nedeniyle Dünya genelinde eşi benzerine rastlanmamış bir facia yaşanmış, 301 işçi hayatını kaybetmiş, 162 işçi yaralanmıştır. Bu katliamın ardından da maden işletmeleri ve işçilerine yönelik alınması gereken önlemlerin, koruyucu tedbirlerin ve denetimlerin yapılmaması nedeniyle çok sayıda maden faciası yaşanmaya devam etmiştir.

Son olarak, Manisa'nın Soma ilçesi, Eğnez Mahallesi'nde 22.10.2024 tarihinde Koç Holding Demirexport'a ait olduğu iddia edilen özel bir kömür madeni ocağında yaşanan çökme sonucu Adem Balta (35) hayatını kaybetmiş, A.O.K. (25) ise yaralanmıştır. Bu acı olay, Soma Maden Katliamı'nın yarattığı derin üzüntüyü ve güvenlik kaygılarını tekrar gündeme getirmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız tarafından Soma'da yaşanan son maden faciasına dair bir müfettiş ataması yapılmış mıdır? Müfettişin veya yapılan incelemelerin ilk bulguları nelerdir?
- 2- Kazanın olduğu maden kaç yıllık bir ocaktır, kimlere aittir? Olay yerinde yapısal ya da operasyonel güvenlik ihlalleri tespit edilmiş midir?
- 3- Maden faciası hakkında ceza soruşturması başlatılmış mıdır, etkin soruşturma yürütülmesi için hangi adımlar atılmıştır?
- 4- Özel maden şirketinin bir güvenlik protokolü var mıdır? Bu protokoller son kazada titizlikle uygulanmış mıdır? Kaza öncesinde herhangi bir denetim ya da inceleme yapılmış mıdır? Denetimlerde güvenlik ihlalleri tespit edilmiş midir?
- 5- 2014 Soma Maden Faciası sonrasında madenlerde güvenlik önlemlerinin artırılacağına dair verilen taahhütlerin durumu nedir? Denetim sayısı artırılmış mıdır ve bu tedbirler benzer kazaların önlenmesinde ne kadar etkili olmuştur?
- 6- İş güvenliği standartlarını ihlal eden madencilik şirketlerine karşı hangi hukuki ve düzenleyici işlemler uygulanmaktadır? Bu madeni işleten şirkete daha önceki denetimlerde herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır?
- 7- Hayatını kaybeden işçi Adem Balta'nın ailesine ve yaralanan işçi A.O.K.'ya ne tür tazminatlar ve destekler sağlanacaktır? Madencilerin ve ailelerinin bu tür kazalar karşısında yeterli koruma altında olmaları nasıl temin edilmektedir?
- 8- Türkiye tarihinin en büyük iş kazalarından biri olan Soma Maden Katliamı'ndan, Karaman ve İliç gibi yakın zamanlı maden katliamlarından sonra, benzer felaketlerin tekrar yaşanmaması adına Bakanlığınız tarafından ne gibi çalışmalar yürütülmektedir? Facianın ardından çıkarılan dersler, güvenlik uygulamalarına tam anlamıyla entegre edilmiş midir?
- 9- Madenlerde riskleri minimize etmek için yeni teknolojilerden ve iş güvenliği alanındaki yeniliklerden yararlanılmakta mıdır?
- 10- Son 10 yılda kaç yeni maden işletmesi ve ocağı açılmıştır? Bu madenlerin kaç özel madendir, maden işletmeleri açılışları için Bakanlığınız denetim ve yetkinlikleri denetlemek için hangi mekanizmaları kurmuştur?